

**PROCEDURY REAGOWANIA
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA
WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH
ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH**

**W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. KS. JANA CZUBY W SŁOTOWEJ**

Podstawa prawna:

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985, 2169, z 2017 r. poz. 60, 949, 12920,
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela – tekst znowelizowany (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 i 949),
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach – D. U. Nr 161, poz. 968).
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst pierwotny: tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. nr 169 poz. 1650),
5. Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. nr 75, poz. 690),
6. Rozporządzeniu MENiS z dnia 28 sierpnia 2014r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki.
7. Ustawa PRAWO O RUCHU DROGOWYM z dnia 20 czerwca 1997 r. (Dz. U. Nr 98 poz. 602)ze zmianami – art.: 6, 11, 12, 18a ,27, 32, 43, 57, 57a, 60 ust. 2 pkt. 4, 63, 87, 96, 97.1, 97.2 i 97.2a oraz 109 ust. 4 pkt. 1 i 2.).
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz. U. Nr 148, poz.973).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).

Spis treści:

	Cele procedur: zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole.....	5
I.	Bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły.....	5
II.	Przebywanie w budynku szkoły.....	6
III.	Rozpoczynanie i zakończenia zajęć szkolnych.....	6
IV.	Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.....	7
V.	Organizacja kontaktów z rodzicami.....	7
VI.	Usprawiedliwianie nieobecności uczniów.....	7
VII.	Zwolnienia uczniów z zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.....	8
VIII.	Procedury.....	8
	Postępowanie z uczniem, który ma dolegliwości zdrowotne podczas lekcji	8
	Procedura postępowania w przypadku agresji fizycznej.....	9
	Postępowanie z uczniem, który zakłóca przebieg lekcji.....	9
	Procedura postępowania w przypadku czynu karalnego lub przestępstwa.....	9
	Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia przez nauczyciela oraz naruszenia godności osobistej nauczyciela przez ucznia.....	10
	Procedura postępowania w przypadku podejrzenia posiadania przez ucznia środków odurzających lub substancji psychotropowych.....	11
	Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły przebywa uczeń znajdujący się pod wpływem alkoholu lub narkotyków.....	12
	Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie	13
	Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.....	14
	Procedura postępowania w przypadku przekroczenia prawa przez nauczyciela	16
	Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemoc psychicznej wobec innego ucznia.....	16
	Procedura postępowania w przypadku ucznia niedożywionego i zaniedbanego.....	17
	Procedura postępowania w przypadku korzystania w czasie zajęć lekcyjnych niedozwolonych urządzeń.....	18
	Procedura postępowania w sytuacji dewastacji mienia szkolnego lub prywatnego na terenie szkoły.....	19
	Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia o cyberprzemoc na terenie szkoły.....	19
	Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły	23
	Organizacja przerw międzylekcyjnych i dyżurów nauczycieli.....	26
	Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka w sieci.....	27
	Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.....	27
	Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii przez ucznia.....	28
	Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.....	28
	Bezpieczne użytkowanie sprzętu sportowego.....	29
IX.	Zagrożenia zewnętrzne.....	29
	Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu.....	29
	Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły.....	30
	Podłożenie ładunku wybuchowego.....	31

	Podłożenie podejrzanego pakunku.....	32
	Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.....	32
X.	Sposób zapoznania z procedurami.....	33
XI.	Ewaluacja rozwiązań proceduralnych.....	34
XII.	Tryb wprowadzania zmian.....	34

Cele procedur: zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole poprzez:

- podjęcie działań zwiększających bezpieczeństwo ucznia w szkole,
- usystematyzowanie zasad postępowania wobec uczniów,
- wdrażanie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo dziecka,
- zwiększenie kontroli nad osobami postronnymi wchodzącymi na teren szkoły,

Dotyczy:

- nauczycieli
- rodziców
- uczniów
- pracowników obsługi

TELEFONY ALARMOWE :

999 - POGOTOWIE RATUNKOWE,

998 - STRAŻ POŻARNA,

997 - POLICJA.

112 – EUROPEJSKI NUMER ALARMOWY

116 123 - POMOC PSYCHOLOGICZNA

728 832 622 - Kuratorski Numer Interwencyjny

800 12 12 12 - Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

W celu zapewnienia sprawnej organizacji pracy oraz przepływu informacji pomiędzy organami szkoły oraz całym środowiskiem szkolnym, a przede wszystkim zapewnienia bezpiecznego pobytu dziecka w szkole, stosuje się następujące procedury:

I. Bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły

1. Rodzice są odpowiedzialni za bezpieczeństwo dziecka w drodze do i ze szkoły.
2. Dziecko w wieku do 7 lat może korzystać z drogi tylko pod opieką osoby, która osiągnęła co najmniej 10 lat.
3. Dziecko w wieku do 15 lat, poruszające się po drodze po zmierzchu poza obszarem zabudowanym jest obowiązane używać elementów odblaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu drogowego.
4. Rodzice powinni sprawdzić drogę do szkoły, a następnie nauczyć dziecko, jak powinno prawidłowo pokonywać trasę.
5. Rodzice muszą pamiętać, że dziecko powinno być widoczne. Dlatego najlepiej, aby miało ubranie w jasnych kolorach, a na rękawie założoną specjalną opaskę odblaskową.
6. Odblaski i to co najmniej kilka powinny być również umieszczone na tornistrze.
7. Opiekę na dziećmi dowożonymi do szkoły sprawują osoby odpowiedzialne za to zadanie.
8. Rodziców przywożących i odbierających dzieci do i ze szkoły własnymi pojazdami, obowiązuje parking znajdujący się przy budynku oddziału przedszkolnego szkoły.
9. Każdy wychowawca oddziałów przedszkolnych oraz szkolnych:
 - a. zbiera od rodziców oświadczenia według przyjętego przez szkołę wzoru (początek września), w których rodzice wyrażają zgodę na samodzielne powroty

- dziecka ze szkoły do domu, przejmując za nie odpowiedzialność w tym czasie, nie dotyczy uczniów przebywających na świetlicy szkolnej,
- b. oświadczenia przechowuje wychowawca w swojej dokumentacji.
10. Procedura gromadzenia wyżej wymienionej dokumentacji powtarzana jest w każdym roku szkolnym. Odpowiedzialnym za jej gromadzenie jest wychowawca danego oddziału.
11. Wychowawcy klas I – VIII, opiekunowie świetlicy szkolnej są zobowiązani zawsze na początku roku szkolnego, przed każdą dłuższą przerwą od zajęć szkolnych, przed feriami zimowymi i letnimi przeprowadzić pogadanki nt. przestrzegania zasad bezpieczeństwa:
- a. w drodze do i ze szkoły,
 - b. przy wsiadaniu i wysiadaniu z autobusu szkolnego i w autobusie szkolnym
 - c. podczas zabaw na świeżym powietrzu o każdej porze roku.
12. Ponadto w ciągu roku szkolnego odbywają się spotkania z policjantami nt. zasad zachowania i przestrzegania przepisów ruchu drogowego w drodze do i ze szkoły.

II. Przebywanie uczniów w budynku szkoły

1. Przebywanie uczniów osób postronnych w budynku szkoły podlega kontroli przez nauczycieli dyżurujących oraz innych pracowników szkoły.
2. Rodzice przyprowadzający dzieci do szkoły mogą sprowadzić je do szatni.
3. Uczniowie podczas pobytu w szkole są pod stałą opieką nauczycieli.

III. Rozpoczynanie i zakończenia zajęć szkolnych

1. Uczniowie dojeżdżający pozostają pod opieką nauczycieli dyżurujących wg harmonogramu opracowanego przez Dyrektora na początku każdego roku szkolnego.
2. Uczniowie przybywający do świetlicy szkolnej pozostają pod opieką wychowawcy świetlicy od chwili ukończenia zajęć.
3. Uczniowie mają obowiązek przebywać na świetlicy szkolnej po zakończeniu lekcji/zajęć, jeżeli dojeżdżają szkolnym autobusem.
4. Przed salą oczekują na nauczyciela, który sam otwiera salę i wpuszcza do niej uczniów stojąc tak, by mieć w zasięgu wzroku wchodzących uczniów (z wyjątkiem klas I-III).
5. Uczniowie oddziałów przedszkolnych są odbierani bezpośrednio od rodziców lub nauczyciela, opiekuna dzieci dojeżdżających.
6. Po zakończonych zajęciach uczniowie klas I-III sprowadzani są do szatni lub świetlicy przez nauczyciela mającego z nimi ostatnią lekcję/zajęcia.
7. Rodzice uczniów klas I-III odbierają swoje dzieci zaraz po zakończeniu zajęć szkolnych, jeżeli nie wyrazili pisemnej zgody na samodzielny powrót do domu. Jeśli dziecko uczęszcza do świetlicy, to rodzice zgłaszają odbiór nauczycielowi świetlicy.
8. Rodzice, którzy nie mogą osobiście odebrać dziecka ze szkoły, zobowiązani są do przekazania nauczycielowi informacji w formie pisemnej lub osobiście (w nagłych przypadkach - telefonicznie za pośrednictwem wychowawcy klasy), kto w danym dniu zabierze dziecko ze szkoły. Zgłaszają tę sytuację wychowawcy klasy oraz (jeśli dziecko korzysta ze świetlicy) także nauczycielowi świetlicy.
9. Uczniowie oczekujący na odjazd autobusu pozostają pod opieką nauczycieli wskazanych przez dyrektora szkoły według harmonogramu.

IV. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych

1. Czas zajęć lekcyjnych danego dnia trwa od początku pierwszej lekcji do końca ostatniej, zgodnie z planem zajęć uczniów na dany rok szkolny.
2. Dzwonek rozpoczyna i kończy zajęcia lekcyjne. Lekcja kończy się na wyraźny sygnał nauczyciela.
3. Uczniowie pozostają w szkole w czasie trwania ich zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
4. Niewolno im samowolnie opuszczać sali, budynku szkoły i oddalać się poza jej teren.
5. Nauczyciel na każdej lekcji sprawdza listę obecności; zaznacza obecności i nieobecności, na bieżąco notuje spóźnienia.
6. Uczeń jest poinformowany o planowanych zmianach w planie lekcji przez wychowawcę lub innych nauczycieli oraz informacje umieszczane przez dyrektora szkoły na tablicy ogłoszeń (w przypadku zastępstw za nieobecnych nauczycieli).
7. Uczniowie nie mogą korzystać z telefonów komórkowych na terenie szkoły podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych zgodnie ze Statutem Szkoły.
8. Uczeń, podczas trwania lekcji/zajęć nie może opuszczać sali bez zgody nauczyciela.
9. Po zakończonych zajęciach uczniowie są zobowiązani pozostawić porządek w sali; odpowiadają za to wszyscy uczniowie, a kontrolują dyżurni i nauczyciele.
10. Uczniowie przebywają w salach zawsze pod opieką nauczyciela.
11. W przypadku niedyspozycji zdrowotnej nauczyciela podczas trwania lekcji/zajęć nauczyciel powinien powiadomić o tym dyrektora lub innego nauczyciela, którzy zorganizują zastępstwo za nauczyciela na czas jego niedyspozycji. Pod żadnym pozorem nauczyciel nie może pozostawić uczniów bez opieki.

V. Organizacja kontaktów z rodzicami

1. Indywidualne sprawy dotyczące konkretnego ucznia i problemów dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych z nim związanych, rodzice uzgadniają (w zależności od rodzaju sprawy) w kolejności: z wychowawcą klasy, nauczycielem przedmiotu, pedagogiem. Jeżeli efekt tych rozmów nie satysfakcjonuje ich, udają się do dyrektora szkoły.
2. Do kontaktów z dyrektorem szkoły w sprawach ogólnych, dotyczących całej klasy, uprawnieni są przedstawiciele Rady Rodziców z danej klasy.
3. Zebrania wychowawców klas z rodzicami odbywają się zgodnie z ustalonym harmonogramem na początku roku szkolnego.
4. Rodzice bezpośrednio kontaktują się z nauczycielem w czasie zebrań ogólnych zgodnie z harmonogramem.
5. Rodzice nie mogą odbywać rozmów z nauczycielami podczas prowadzenia przez nich lekcji.
6. Rodzice mogą kontaktować się z nauczycielami podczas wyznaczonych konsultacji, zgodnie z harmonogramem.

VI. Usprawiedliwianie nieobecności uczniów.

1. Uczeń ma obowiązek punktualnie przychodzić na zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne.
2. Usprawiedliwień nieobecności uczniów na zajęciach edukacyjnych dokonują rodzice w formie osobistego usprawiedliwienia lub pisemnego oświadczenia o przyczynach nieobecności ucznia, dostarczając do wychowawcy klasy, bądź telefonicznie. Ponadto usprawiedliwienie może nastąpić na podstawie:
 - a. zwolnienia lekarskiego;

- b. zwolnienia przez nauczyciela-opiekuna (jeśli dziecko reprezentuje szkołę np. w zawodach sportowych lub w konkursach pozaszkolnych).
3. Rodzic ma obowiązek usprawiedliwić każdą nieobecność swojego dziecka niezwłocznie po przyjeździe do szkoły na pierwszej godzinie z wychowawcą (klasy IV – VIII) lub zajęciach edukacji wczesnoszkolnej (klasy I – III). W przeciwnym wypadku godziny nieobecne są nieusprawiedliwione. Uczeń niepełnoletni nie może sam usprawiedliwić swojej nieobecności na zajęciach.
4. Wszystkie usprawiedliwienia muszą być przechowywane przez wychowawcę klasy przez dany rok szkolny, w teczce wychowawcy, ale nie mogą znajdować się w dzienniku lekcyjnym.
5. Jeżeli uczeń ma niską frekwencję w klasie (poniżej 50% opuszczonych zajęć w ciągu miesiąca z danego przedmiotu), konieczny jest kontakt wychowawcy klasy z rodzicami w celu upomnienia rodziców o niespełnianiu obowiązku szkolnego przez dziecko.

VII. Zwolnienia uczniów z zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych

1. Zwolnienie uczniów następuje na podstawie bezpośredniego zwolnienia od rodziców lub własnej decyzji nauczyciela (wychowawcy) w porozumieniu z rodzicami (jeżeli uczeń reprezentuje szkołę na zawodach, konkursach itp.).
2. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć, rodzic zobowiązany jest osobiście odebrać dziecko z sali lekcyjnej, w której dziecko przebywa.
3. Nie zwalnia się ucznia, jeżeli rodzic osobiście nie odbierze dziecka ze szkoły.
4. Jeżeli uczeń bierze udział w konkursie, rodzic jest zobowiązany na dowóz i odwóz dziecka na miejsce konkursu.

VIII. Procedury postępowania na wypadek zagrożenia

8.1. Postępowanie z uczniem, który ma dolegliwości zdrowotne podczas lekcji

1. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ma problem zdrowotny (niedyspozycję) podczas lekcji nauczyciel podejmuje następujące działania:
 - a. zgłasza to do wychowawcy klasy, informując o zaistniałej sytuacji. Wychowawca powiadamia telefonicznie rodziców o zaistniałej sytuacji i podejmuje działania ustalone z rodzicem,
 - b. dziecko przebywa w tym czasie pod opieką nauczyciela,
 - c. jeżeli uczeń zgłasza nasilającą się dolegliwość, dyrektor lub wychowawca zawiadamia rodziców o złym stanie zdrowia dziecka i konieczności przybycia i odebrania go ze szkoły.
2. W sytuacjach nagłych lub jeśli zdarzył się wypadek na terenie szkoły, w wyniku którego uczeń utracił przytomność lub ma silne dolegliwości bólowe, gdy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej interwencji, nauczyciel lub dyrektor zobowiązani są do podjęcia działań pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności oraz wezwania pogotowie ratunkowego. Jednocześnie obowiązkiem tych osób jest zawiadomienie rodziców dziecka, zgodnie z procedurą postępowania w czasie wypadku w szkole.
3. Nauczyciel niezwłocznie zgłasza każdy wypadek dyrektorowi . W szkole prowadzona jest ewidencja wypadków, a zespół powypadkowy sporządza protokół powypadkowy.
4. W razie nieobecności dyrektora każdy pracownik ma obowiązek skontaktować dziecko z lekarzem.

5. Opiekę podczas fluoryzacji sprawuje zawsze pielęgniarka wraz z nauczycielem prowadzącym w tym czasie lekcje/zajęcia.

8.2. Procedura postępowania w przypadku agresji fizycznej

1. Środków przymusu bezpośredniego można użyć w stosunku do ucznia, który:
 - a. zagraża życiu lub zdrowiu własnemu lub innej osoby,
 - b. zagraża bezpieczeństwu powszechnemu,
 - c. w sposób gwałtowny niszczy lub uszkadza przedmioty znajdujące się w jego otoczeniu.
2. Przymus bezpośredni polega na doraźnym, krótkotrwałym:
 - a. przytrzymaniu ucznia,
 - b. unieruchomieniu ucznia,
 - c. izolacji ucznia w obecności innego pracownika szkoły.
3. Przed zastosowaniem przymusu bezpośredniego nauczyciel uprzedza o tym ucznia, stosowanie środków przymusu bezpośredniego nie może zmierzać do poniżenia lub upokorzenia ucznia.
4. Przy wyborze środka przymusu bezpośredniego należy wybrać środek możliwie dla ucznia najmniej uciążliwy, a przy stosowaniu przymusu należy zachować szczególną ostrożność i dbałość o dobro ucznia.
5. Bezpośrednio po zastosowaniu przymusu bezpośredniego nauczyciel powiadamia o tym pedagoga oraz rodziców ucznia.
6. Pedagog szkolny prowadzi rejestr przypadków zastosowania środków przymusu bezpośredniego.

8.3. Postępowanie z uczniem, który zakłóca przebieg lekcji

1. Nauczyciel podejmuje następujące działania:
2. Podejmuje działania wychowawcze mające na celu podporządkowanie się ucznia regulaminowi szkolnemu.
3. Zgłasza po lekcji sprawę do wychowawcy klasy.
4. Po rozpatrzeniu sprawy wychowawca w razie potrzeby wzywa rodziców w celu poinformowania o zachowaniu dziecka.
5. Wychowawca może zastosować kary przewidziane w Statucie Szkoły.
6. Jeżeli jest to zachowanie incydentalne, szkoła pozostaje w bezpośrednim kontakcie z rodzicami w celu informowania ich o zachowaniu dziecka. Jeżeli są to sytuacje nawracające, ustala się system pracy z uczniem i oddziaływań indywidualnych (wychowawca, rodzice) w celu eliminacji zachowań niepożądanych.
7. Zgłasza sprawę do Dyrektora.

8.4. Procedura postępowania w przypadku czynu karalnego lub przestępstwa

1. Zatrzymuje sprawcę i przekazuje dyrektorowi szkoły.
2. Osoba wskazana przez dyrektora ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji.
3. Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców sprawcy.
4. Dyrektor szkoły powiadamia policję, jeśli przestępstwo jest poważne (wiąże się z rozbojem, uszkodzeniem ciała).

5. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17. rok życia, prokuratora lub policję (art. 4 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich; art. 304 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego).

8.5. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia przez nauczyciela oraz naruszenia godności osobistej nauczyciela przez ucznia.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks Pracy z póź. zm. • Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – art. 4
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – art. 6 i 7
- Rozporządzenia Ministra edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 1998 r. w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. 1998 r. Nr 15, poz. 64)

W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art. 6 Karty Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.

1. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem (prawnym opiekunem).
2. Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego.
3. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:
 - a. upomnienia ustnego /przy pierwszym zdarzeniu
 - b. upomnienia pisemnego /przy powtórnym zdarzeniu
 - c. zawiadomienia rzecznika dyscyplinarnego
1. Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
2. W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, dyrektor szkoły niezwłocznie wszczyna procedurę postępowania zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi bez prowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.

W przypadku naruszenia godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły przez ucznia prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.

1. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem lub innym pracownikiem szkoły, uczniem rodzicem/prawnym opiekunem.
2. Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy i pedagoga.
3. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej pracownika szkoły, dyrektor ma prawo zastosować wobec ucznia konsekwencje w postaci:
 - a. upomnienia ustnego,
 - b. upomnienia pisemnego,
 - c. obniżenia oceny zachowania zgodnie z WSO,
 - d. zawieszenia prawa do udziału w imprezach szkolnych,
 - e. zawieszenia prawa do reprezentowania szkoły na zewnątrz

f. zawieszenia pełnienia funkcji.

4. Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej pracownika szkoły, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.

5. Jeżeli postępowanie wewnętrzne potwierdza powtarzające się wielokrotnie naruszenie godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, dyrektor ma prawo: wystąpić do Policji – Wydziału Spraw Nieletnich lub Sądu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji rodzinnej ucznia.

8.6. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia posiadania przez ucznia środków odurzających lub substancji psychotropowych

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.),

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2067 ze zm.).

1. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, powinien zażądać od niego, w obecności innego nauczyciela lub pracownika szkoły, przekazania mu podejrzonej substancji, pokazania zawartości plecaka, kieszeni. Należy pamiętać, że nauczyciel nie jest uprawniony do przeszukania odzieży ucznia ani posiadanych przez niego przedmiotów (plecaka, torby) – czynność ta jest zastrzeżona dla funkcjonariuszy policji.
2. Nauczyciel niezwłocznie informuje o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły.
3. Wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń, informuje o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego przybycia do szkoły. Podczas rozmowy z rodzicami wychowawca klasy informuje o dokonanych ustaleniach oraz konsekwencjach wyciągniętych wobec ucznia.
4. W przypadku, gdy uczeń odmawia wydania substancji oraz ujawnienia zawartości torby/plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która na podstawie przepisów prawa może dokonać przeszukania ucznia oraz zabezpieczyć podejrzaną substancję celem przekazania jej następnie do badań laboratoryjnych i jednoznacznego stwierdzenia jej rodzaju.
5. Jeżeli uczeń dobrowolnie wyda nauczycielowi posiadane substancje lub środki, wychowawca w rozmowie z uczniem podejmuje próbę ustalenia, od kogo ma owe substancje, kiedy je nabył oraz za jaką kwotę, czy było to jednorazowe, czy wielokrotne nabycie, a następnie wzywa na teren szkoły policję i przekazuje funkcjonariuszom otrzymane od ucznia substancje.
6. W każdym przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego (przez ucznia, który ukończył 13. rok życia, ale przed ukończeniem 17 lat) lub przestępstwa (przez ucznia powyżej 17. roku życia) posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych, wprowadzania do obrotu środków odurzających, udzielania innej

osobie, ułatwiania lub umożliwiania ich użycia oraz nakłaniania do ich użycia dyrektor szkoły ma obowiązek niezwłocznie powiadomić policję lub prokuraturę, a w przypadku ucznia w wieku od 13. do 17. roku życia – również sąd rodzinny.

7. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi kary przewidzianej w regulaminie szkoły.
8. Wychowawca klasy z przeprowadzonych czynności z udziałem ucznia oraz rozmowy z jego rodzicami/prawnymi opiekunami sporządza notatkę, opisując przebieg zdarzeń i ustalone okoliczności oraz podjęte działania. Notatkę przekazuje następnie dyrektorowi szkoły.

8.7. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły przebywa uczeń znajdujący się pod wpływem alkoholu lub narkotyków

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r. poz. 2137),

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r. poz. 1030),

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018r. poz. 969).

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że na terenie szkoły przebywa uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, informuje o tym niezwłocznie wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
2. Z uwagi na bezpieczeństwo takiego ucznia nauczyciel lub inny wyznaczony pracownik szkoły umieszcza go w miejscu niedostępnym dla innych osób (w sali lub w innym pomieszczeniu niedostępnym dla pozostałych uczniów) i sprawuje nad nim opiekę.
3. Nauczyciel wzywa do szkoły pogotowie w celu stwierdzenia lub wykluczenia stanu nietrzeźwości lub stanu odurzenia ucznia, a gdy jest to konieczne – udzielenia mu pierwszej pomocy.
4. Wychowawca ucznia lub dyrektor szkoły informuje rodziców/prawnych opiekunów ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły, chyba że wcześniej został zabrany przez pogotowie.
5. Podczas spotkania z rodzicami obecni są: dyrektor szkoły, wychowawca klasy oraz pedagog szkolny. Z rozmowy z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia dyrektor szkoły lub wychowawca klasy sporządza notatkę, w której zawiera informacje co do przebiegu spotkania i przekazania ucznia rodzicom. Rodzice podpisują notatkę, potwierdzając w ten sposób odbiór dziecka ze szkoły.
6. W przypadku odmowy odebrania ucznia ze szkoły lub braku możliwości nawiązania kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka lekarz z pogotowia, po zbadaniu ucznia, w porozumieniu z dyrektorem szkoły decyduje o jego przewiezieniu do szpitala lub przekazaniu go funkcjonariuszom policji.

7. W przypadku, gdy uczeń jest agresywny i stwarza zagrożenie dla innych uczniów lub pracowników szkoły, a rodzice odmawiają jego odbioru lub nie jest możliwe nawiązanie z nimi kontaktu, dyrektor szkoły zawiadamia o zdarzeniu policję.
8. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości ucznia (w sytuacji, gdy rodzice nie chcą odebrać go ze szkoły lub nie ma z nimi kontaktu) policja może umieścić ucznia w izbie wytrzeźwień na czas maksymalnie 24 godzin, a w przypadku jej braku – w jednostce policji, w odosobnieniu od osób dorosłych. Policja zawiadamia również rodziców/prawnych opiekunów ucznia, a gdy uczeń nie ma ukończonych 18 lat – sąd rodzinny.
9. W przypadku powtarzania się podobnych zdarzeń w stosunku do tego samego ucznia dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomić o tym policję (wydział do spraw nieletnich) oraz sąd rodzinny, gdy uczeń nie ukończył 18 roku życia.
10. W przypadku spożywania na terenie szkoły alkoholu przez ucznia, który ukończył 17 lat, dyrektor szkoły ma obowiązek zawiadomić policję, albowiem czyn taki stanowi wykroczenie.
11. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi-sprawcy kary przewidzianej w regulaminie szkoły.

8.8. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie

1. Nauczyciel podejrzewający, że uczeń może być ofiarą przemocy, prosi go o rozmowę, zapewniając o dyskrecji i przedstawiając możliwości pomocy.
2. Nauczyciel wysłuchuje ucznia, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków, w bezpiecznym i odosobnionym miejscu.
3. W przypadku potwierdzenia podejrzeń o stosowanie przemocy wobec ucznia w rodzinie nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i pedagoga szkolnego.
4. Wychowawca informuje dyrektora szkoły.
5. Jeżeli uczeń sobie tego życzy, może opowiedzieć o swojej sytuacji raz jeszcze, dokładniej, w obecności pedagoga szkolnego i/lub dyrektora szkoły.
6. Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, dyrektor lub pedagog prosi o pomoc pielęgniarkę szkolną. Jeśli zachodzi taka potrzeba, wzywa pogotowie ratunkowe.
7. Pedagog szkolny lub dyrektor zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodzica lub inną osobę z najbliższej rodziny ucznia, której nie dotyczą zarzuty o dokonywanie aktów przemocy na dziecku – w celu dokonania ustaleń co do dalszego postępowania.
8. Nauczyciel, który przeprowadzał rozmowę z uczniem, sporządza notatkę służbową z przeprowadzonej rozmowy, zamieszczając w niej datę i godzinę zgłoszenia, opisuje relację zgłaszającego, wygląd, zachowanie, dolegliwości osoby, której dotyczy przemoc i przekazuje notatkę dyrektorowi lub osobie, która pełni jego obowiązki.
9. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika do jej przeprowadzenia.
10. Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.
11. Jeżeli sprawa dotyczy ucznia, który nie jest pełnoletni, dyrektor zawiadamia sąd rodzinny.

8.9. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia

Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia, na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze.

W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych

1. Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, gdyż mogą wskazywać na zamiary samobójcze, należą:
 - a. mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,
 - b. pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
 - c. przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
 - d. mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
 - e. okaleczanie się, autoagresja,
 - f. długotrwały stan smutku, przygnębienia,
 - g. pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
 - h. izolowanie się, zamykanie się w sobie,
 - i. rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był zaangażowany.
2. Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi szkolnemu.
3. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
4. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
5. Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja przekazywana jest dyrektorowi szkoły.
6. Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią.

Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji jego wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. Po odnalezieniu ucznia nie pozostawiają ucznia samego, lecz próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
3. Informują o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
4. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia informują o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia.
5. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów, a jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia – odpowiednim instytucjom.

6. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i psychoterapeutyczną.
7. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, wskazują rodzicom konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły

1. Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
2. Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
3. Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
4. Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pielęgniarkę szkolną lub pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to możliwe, powinien zadbać, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.
7. Kiedy pojawi się taka możliwość, powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
8. Dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
9. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
10. Pedagog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
3. Pedagog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
2. Pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

8.10. Procedura postępowania w przypadku przekroczenia prawa przez nauczyciela

1. W przypadku stwierdzenia przekroczenia przez nauczyciela prawa konieczne jest niezwłoczne poinformowanie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
2. Dyrektor przeprowadza rozmowę z osobami będącymi świadkami zdarzenia celem ustalenia wszelkich okoliczności (na czym polegało nadużycie, kiedy i gdzie miało miejsce, kto jest pokrzywdzonym).
3. Dyrektor przeprowadza rozmowę z nauczycielem, który dokonał przekroczenia prawa. Jeśli stwierdzi, że sytuacja była jednorazowa i niezbyt poważna (np. nauczyciel złamał zakaz palenia w miejscu do tego nieprzewidzianym), informuje nauczyciela o ewentualnych konsekwencjach w przyszłości, jeśli naruszenia przepisów nadal będą miały miejsce.
4. W przypadku poważnego nadużycia po rozmowie z nauczycielem dyrektor zawiadamia policję i przekazuje jej zabezpieczony materiał dowodowy, a także informuje organ prowadzący szkołę i właściwe kuratorium oświaty.
5. Jeżeli na terenie szkoły miał miejsce wypadek z winy nauczyciela, konieczne jest sporządzenie protokołu powypadkowego, a w innych, mniejszej wagi zdarzeniach wystarczające jest sporządzenie przez dyrektora notatki z dokonanych ustaleń i podjętych działań.

8.11. Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej wobec innego ucznia

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 969).

1. Jeśli powstanie podejrzenie stosowania wobec jednego z uczniów przemocy psychicznej przez innego ucznia, należy zawiadomić niezwłocznie wychowawcę klasy, a w przypadku jego nieobecności innego nauczyciela.
2. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem – ofiarą celem ustalenia, kto stosuje wobec niego przemoc, jak długo to trwa, na czym polega, jakie odniósł szkody.
3. Z dokonanych ustaleń wychowawca klasy sporządza notatkę i informuje o nich pedagoga oraz dyrektora szkoły celem podjęcia odpowiednich działań.
4. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-ofiary do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach oraz możliwych do podjęcia środkach (objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorowanie sytuacji w klasie oraz obserwacja zachowania wobec ucznia-ofiary).
5. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-sprawcy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach, zobowiązaniu ucznia do poprawy zachowania, wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w regulaminie szkoły oraz monitorowaniu zachowania ucznia-sprawcy przemocy.
6. Jeżeli sytuacja ma miejsce po raz pierwszy, sprawa może być rozwiązana polubownie.

7. Jeżeli podobne sytuacje miały już miejsce w przeszłości, dyrektor szkoły zawiadamia o tym policję i sąd rodzinny (gdy uczeń nie ma ukończonych 17 lat).
8. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym wymierza uczniowi-sprawcy karę przewidzianą w regulaminie szkoły.

8.12. Procedura postępowania w przypadku ucznia niedożywionego i zaniedbanego

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U z 2018 r. poz. 969).

W przypadku powstania podejrzenia, że uczeń jest zaniedbywany w domu:

1. Wychowawca klasy dokonuje obserwacji ucznia, a następnie przeprowadza z nim rozmowę celem ustalenia jego sytuacji domowej (w szczególności, czy rodzice zajmują się nim, czy rozmawia z nimi o swoich problemach, czy spożywa w domu posiłki i jak często, czy do szkoły dostaje drugie śniadanie, czy rodzice spożywają w domu alkohol i jak często, jak się do dziecka zwracają, czy pomagają mu w nauce, czy spędzają z nim wolny czas).
2. Wychowawca klasy ustala, z którymi dziećmi uczeń zaniedbany utrzymuje bliskie kontakty, a następnie rozmawia z nimi, usiłując ustalić sytuację zaniedbanego dziecka.
3. Po rozmowie z uczniem oraz jego kolegami i biorąc pod uwagę własne obserwacje i uzyskane już wcześniej informacje (np. od uczniów, rodziców, nauczycieli), wychowawca klasy podejmuje działania, których celem jest pomoc uczniowi. Z dokonanych ustaleń sporządza notatkę.
4. O dokonanych ustaleniach wychowawca informuje dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, przekazując im swoją notatkę.
5. Wychowawca klasy kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia celem umówienia spotkania w szkole. W spotkaniu tym biorą udział: wychowawca klasy, rodzice/prawni opiekunowie ucznia, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły. Podczas spotkania podjęta zostaje próba wyjaśnienia sytuacji i ustalenia przyczyny zaniedbania ucznia. Jeżeli przyczyną zaniedbania ucznia jest zła sytuacja finansowa rodziny, wówczas uczestnicy spotkania ustalają zasady postępowania z uczniem i sposoby udzielenia pomocy zarówno jemu, jak i jego rodzinie. Podejmuje się decyzję o ewentualnym złożeniu wniosku do ośrodka pomocy społecznej oraz poinformowaniu rady rodziców w celu objęcia dziecka pomocą (pomocą w nauce, dożywianiem).
6. Gdy okaże się, że przyczyną zaniedbania ucznia jest demoralizacja (alkoholizm, narkomania w rodzinie, przemoc, niewydolność wychowawcza), wówczas dyrektor szkoły informuje o ustaleniach policję i sąd rodzinny.

8.13. Procedura postępowania w przypadku korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z niedozwolonych urządzeń

W przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu, nauczyciel zobowiązany jest do podjęcia następujących działań:

1. Jeżeli nauczyciel zauważył, że uczeń wyjął niedozwolone urządzenie, ale nie zdołał go użyć, upomina ucznia słownie, nakazując wyłączenie i schowanie urządzenia.
2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że ww. sprzęt został wykorzystany do zarejestrowania dźwięku lub obrazu na zajęciach, żąda od ucznia ujawnienia nagrania i przekazania mu sprzętu użytego do rejestracji.
3. Jeżeli urządzeniem jest telefon komórkowy, nauczyciel wydaje dodatkowo polecenie usunięcia karty lub wyłączenia telefonu przed jego oddaniem.
4. W przypadku oddania przez ucznia urządzenia nauczyciel dołącza kartkę z odpisem i oddaje dyrektorowi szkoły.
5. Nauczyciel wpisuje uwagę do rubryki uwag w dzienniku i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy.
6. Wychowawca uwzględni ten fakt przy wystawianiu oceny zachowania.
7. W przypadku, gdy nauczyciel jest pewien, że doszło do rejestracji, lub gdy uczeń odmawia ujawnienia nagrania, nauczyciel powiadamia o tym fakcie wychowawcę i pedagoga, a w późniejszej kolejności dyrektora szkoły.
8. Poproszony o interwencję pedagog szkolny żąda oddania urządzenia i zabezpiecza sprzęt wykorzystany do rejestracji w celu uniemożliwienia skasowania nagrania i przekazuje urządzenie dyrektorowi szkoły.
9. Wychowawca i pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem, ustalają okoliczności i cel użycia przez niego sprzętu rejestrującego na lekcji i za jego zgodą odtwarzają ewentualne nagranie.
10. Wychowawca wzywa rodziców do szkoły i przypomina o zakazie korzystania z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu podczas lekcji oraz o konsekwencjach łamania tego zakazu, a także wyjaśnia konsekwencje związane z upowszechnianiem lub opublikowaniem nielegalnych nagrań. Oddaje urządzenie rodzicowi/prawnemu opiekunowi.
11. Wychowawca sporządza notatkę ze spotkania.
12. W przypadku odmowy przez ucznia oddania urządzenia pedagogowi szkolnemu uczeń wraz z używanym do rejestracji sprzętem opuszcza salę lekcyjną i z pedagogiem udaje się do jego gabinetu, skąd pedagog telefonicznie wzywa rodziców do natychmiastowego stawienia się w szkole.
13. Po przybyciu rodziców, w obecności dyrektora szkoły przeglądany jest, a następnie usuwany nagrany podczas lekcji materiał. Rodzice są pouczani co do konsekwencji nieprzestrzegania przez ucznia zakazu korzystania z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu podczas lekcji, a także wyjaśnia konsekwencje związane z upowszechnianiem lub opublikowaniem nielegalnych nagrań.
14. Jeżeli rodzice w rozmowie telefonicznej z pedagogiem odmawiają przyjazdu do szkoły i innej zaproponowanej współpracy (np. nakłonienia dziecka telefonicznie do oddania sprzętu), pedagog informują rodziców, że kolejnym krokiem będzie wezwanie policji.

15. Jeśli rodzice oraz uczeń nadal odmawiają współpracy, pedagog informuje o tym dyrektora szkoły.
16. Dyrektor wzywa policję.
17. Dalsze działania podejmuje policja.
18. Wobec ucznia stosowane są kary zgodnie z zapisami statutu szkoły.

8.14. Procedura postępowania w sytuacji dewastacji mienia szkolnego lub prywatnego na terenie szkoły

1. Nauczyciel będący świadkiem dewastacji ustala sprawcę lub powstrzymuje go od dewastacji, jeśli trwa nadal.
2. Nauczyciel informuje o zdarzeniu wychowawcę ucznia, a w dalszej kolejności pedagoga i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia i zobowiązuje ich do poniesienia kosztów naprawy szkody.
4. W sytuacji kiedy nauczyciel stwierdzi szkodę nie znając sprawcy, sporządza notatkę i powiadamia pedagoga lub dyrektora szkoły.
5. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy pedagog przeprowadza rozmowy z wszystkimi osobami mogącymi znajdować się w miejscu zdarzenia, podejmują czynności mające na celu ustalenie sprawcy i przekazują informację dyrekcji szkoły.
6. W przypadku stwierdzenia dużej szkody dyrektor wzywa Policję.
7. Dyrektor wszczyna procedury prawne mające na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawcy.
8. Powiadomienie kuratora sądowego, jeśli sprawca jest pod jego opieką.
9. Wobec sprawcy stosowana jest kara dostosowana do wagi przewinienia, zgodnie ze statutem szkoły.
10. Nauczyciel sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza ją w dokumentacji ucznia.

8.15. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia o cyberprzemoc na terenie szkoły

Czynności wstępne

W celu sprawnej reakcji i realizacji procedury należy dokonać ustaleń:

- wyznaczenie sposobu zgłaszania informacji o cyberprzemocy,
- poinformowanie o tym uczniów i ich rodziców,
- wyznaczenie osoby/osób odpowiedzialnych za wdrożenie i realizację procedury,
- uwzględnienie kar za stosowanie cyberprzemocy w statucie szkoły.

Zgłoszenie podejrzenia o cyberprzemoc

1. Zgłoszenia o tym, że uczeń szkoły stał się ofiarą cyberprzemocy, najczęściej dokonuje poszkodowany uczeń, jego rodzice lub koledzy, ale zgłoszenia może dokonać każdy, kto poweźmie wiedzę o takim zdarzeniu.
2. W szkole powinna istnieć możliwość anonimowego dokonania zgłoszenia o cyberprzemocy. Przy pomocy skrzynki zgłoszeń uczniowie mogą zgłaszać problemy bez podawania swojego nazwiska – nauczyciel informatyki powinien zwrócić uwagę uczniom, aby wykorzystywali je do zgłoszeń o cyberprzemocy anonimowo, jeśli obawiają się zrobić to osobiście.
3. Uczniów należy uprzedzić, że, zgłaszając cyberprzemoc, powinni poinformować, w jaki sposób można sprawdzić prawdziwość zgłoszenia: podać adres strony

internetowej lub innego miejsca, w którym widnieje kompromitujące zdjęcie czy obraźliwy wpis.

Sprawdzenie prawdziwości zgłoszenia

1. Osoba, która otrzymała informację o cyberprzemocy w szkole, zgłasza ten fakt do osoby odpowiedzialnej za przeprowadzanie procedury postępowania w sytuacji cyberprzemocy, np. dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu.
2. Wyznaczona osoba, po otrzymaniu informacji, sprawdza ich prawdziwość; może to zrobić z pomocą nauczyciela informatyki, jeśli istnieje taka potrzeba.

Zabezpieczenie dowodów

1. Nauczyciele zabezpieczają, rejestrują dowody świadczące o zastosowaniu cyberprzemocy, notują i zabezpieczają wszystkie dane, które odnajdą: adres strony www, nazwę użytkownika, profil, numer telefonu itd. (w zależności od formy zastosowanej przez sprawcę), treść wpisu, listu czy SMS-a, a także datę i godzinę odnalezienia dowodów.

Należy pamiętać, aby nie kasować SMS-ów, wiadomości nagranych na pocztę głosową – jeśli doszło do przemocy za pośrednictwem telefonu komórkowego. Jeśli wykorzystany został komunikator – trzeba zadbać o zapisanie niewłaściwych treści: najpierw należy sprawdzić, czy posiada on funkcję zapisywania rozmów, jeśli nie – wiadomość trzeba skopiować i zapisać, najlepiej w edytorze tekstu. Można też zrobić zrzut strony na ekran, podobnie jak w sytuacji, gdy wykorzystana została strona www, serwis społecznościowy albo czat. Kopiując informacje do edytora, trzeba zadbać o zachowanie jak największej ilości informacji, np. nie tylko treść e-maila, ale też dane nadawcy.

Ustalenie okoliczności zdarzenia

1. Nauczyciele podejmują próbę ustalenia okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
2. Wyznaczone osoby analizują zdarzenie i podejmują decyzje w kwestii dalszych działań. W zależności od wagi zdarzenia i od potrzeb – w tej części postępowania może uczestniczyć pedagog szkolny, wychowawcy sprawcy i ofiary, dyrektor szkoły.

Identyfikacja sprawcy

1. W trakcie analizowania okoliczności zdarzenia następuje próba identyfikacji sprawcy (z pomocą nauczyciela informatyki) i ustalenia, czy jest on uczniem szkoły. Nie zawsze jest to możliwe, gdyż, dokonując aktu cyberprzemocy, sprawcy bardzo często posługują się fałszywą tożsamością, np. zakładają konta nieistniejących, wymyślają dane lub podszywają się pod inną osobę, np. pożyczając telefon. W tej drugiej sytuacji nauczyciele mają możliwość porozmawiania z właścicielem na temat tego, komu pożyczył telefon lub komu udostępnił swoje hasła, umożliwiając używanie konta lub

profilu w serwisach społecznościowych. To może pomóc zidentyfikować prawdziwego sprawcę.

2. Jeśli ofiara cyberprzemocy ma podejrzenie, kto może być sprawcą, należy potraktować to poważnie i porozmawiać z osobą podejrzewaną – uczniowie czasem są w konflikcie, grożą sobie lub mają na koncie różne zaczepki, dokuczanie sobie czy wcześniejsze podobne zachowania. Być może ujawniony akt cyberprzemocy jest kolejnym ze strony tego samego agresora i ofiara wie, kto nim jest.
3. W celu ustalenie sprawcy można także rozmawiać z uczniami klasy ofiary. Cyberprzemocy najczęściej dokonują koledzy z tej samej szkoły, a nawet klasy, jest więc bardzo duże prawdopodobieństwo, że część z nich wie, kto jest sprawcą.
4. Gdy uda się zidentyfikować sprawcę – należy mu nakazać natychmiastowe usunięcie obraźliwych lub szkodliwych treści i wyciągnąć konsekwencje adekwatne do wykroczenia.
5. Jeśli ustalenie sprawcy się nie powiedzie, a zostało złamane prawo – należy poinformować o tym policję.
6. Należy wówczas skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art. 14 *Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną*.
7. Na wniosek policji dostawca usługi internetowej oraz operator sieci komórkowej podadzą dane sprawcy cyberprzemocy.
8. Sytuacje, w których należy zgłosić sprawę do sądu rodzinnego:
 - a) jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły,
 - b) gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

Zgłoszenia dokonuje dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.

9. Sytuacje, w których należy zgłosić sprawę na policję, to sytuacje przemocy z naruszeniem prawa: groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści. Zgłoszenia dokonuje dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Konsekwencje i rodzaj działań wobec sprawcy uzależnione będą od tego, czy jest on uczniem szkoły, czy nie. Jeśli nie – działania podejmuje policja. Jeśli tak – działania należą do szkoły, a policja reaguje, jeśli ranga czynu popełnionego przez sprawcę tego wymaga.
2. Jeśli sprawcą był uczeń – należy o tym natychmiast poinformować jego rodziców.
3. Jeśli sprawcą przemocy jest uczeń szkoły, należy najpierw przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego zachowania. W rozmowie powinni uczestniczyć nauczyciele biorący udział w rozwiązywaniu sprawy, pedagog szkolny, wychowawca ucznia, a także jego rodzice. Celem rozmowy powinno być dowiedzenie się jak najwięcej o okolicznościach zajścia, jego przyczynach, ale także poszukanie możliwości rozwiązania sytuacji konfliktowej, form zadośćuczynienia wobec ofiary.

4. Wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy, zgodnie z zapisami statutu szkoły, uwzględniające rozmiar i rangę szkody, czas trwania działań sprawcy, szkodliwość czynu i celowość działań, świadomość konsekwencji, np. w zależności od wieku ucznia.
5. Objęcie sprawcy opieką psychologiczno-pedagogiczną w celu uświadomienia mu konsekwencji jego działań, pomocy w zmianie jego postawy i postępowania.

Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Tuż po potwierdzeniu zgłoszenia przemocy – należy otoczyć opieką jej ofiarę. W rozmowie z uczniem należy ustalić, jakie działania powinny zostać podjęte oraz powiadomić o zajściu rodziców ucznia. Uczeń powinien otrzymać informację o całkowitym wsparciu, gotowości pomocy ze strony szkoły oraz wyciągnięciu konsekwencji wobec sprawcy.
2. Uczeń będący ofiarą powinien otrzymać poradę jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzać do eskalacji prześladowania – nie usuwać żadnych dowodów winy sprawcy, nie wchodzić w kontakt ze sprawcą poprzez internet, natychmiast zgłosić dorosłym wszelkie akty przemocy.
3. Sytuacja szkolna ucznia powinna być monitorowana przez wychowawcę, pedagoga szkolnego oraz innych nauczycieli, aby uniknąć ewentualnych ataków zemsty ze strony ukaranego sprawcy.

Sporządzenie dokumentacji z zajścia

1. Osoba wyznaczona do realizacji procedur postępowania w sytuacji cyberprzemocy zobowiązana jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
2. Dokument powinien zawierać datę i miejsce zdarzenia, dane osób biorących w nim udział i świadków oraz opis ustalonego przebiegu wydarzeń, wraz z zabezpieczonymi dowodami.

8.16. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły

1. Przedmioty, których wnoszenie na teren szkoły jest zabronione, to przedmioty takie, jak: noże, scyzoryki, szpikulce, żyłki, lasery, kije baseballowe, gaz, straszaki broni palnej, petardy, pałki gumowe, kastety, narkotyki, dopalacze, elektroniczne papierosy, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów, napoje energetyczne.
2. Jeżeli nauczyciel zauważy u ucznia niebezpieczne narzędzie lub uzyska informację, że uczeń posiada niedozwolone narzędzie (z wyjątkiem narkotyków i dopalaczy, których zauważenie stanowi oddzielne zasady postępowania), zobowiązany jest do podjęcia następujących działań:
 - a. nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma obowiązek oddać przedmiot do depozytu),

- b. powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy, a w dalszej kolejności pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły,
- c. wychowawca/pedagog deponuje niebezpieczne narzędzie w gabinecie dyrektora szkoły,
- d. wychowawca powiadamia rodziców i wzywa ich do odbioru narzędzia,
- e. wychowawca i dyrektor przeprowadzają rozmowę uświadamiająco-dyscyplinującą z uczniem i jego rodzicami (niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia uczniów spowodowane posiadaniem i użyciem niebezpiecznego narzędzia na terenie szkoły, konieczność zwiększenia nadzoru rodziców nad uczniem oraz zaniechania podobnych praktyk w przyszłości, konsekwencje prawne),
- f. jeśli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia, nauczyciel odizolowuje go od pozostałych uczniów, korzystając z pomocy innych pracowników szkoły, a dyrektor szkoły decyduje o konieczności zawiadomienia policji, dalsze postępowanie prowadzi policja,
- g. powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
- h. kara dostosowana do wagi przewinienia, zgodnie z regulaminem ucznia/statutem szkoły,
- i. nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza w dokumentacji ucznia.

3. Zadania wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego:

- a. wezwanie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu,
- b. powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
- c. obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności dyrektora szkoły,
- d. zastosowanie kary wynikającej z regulaminu ucznia/statutu szkoły,
- e. wraz z dyrektorem szkoły przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami, ustalenie dalszego działania wychowawczego i poinformowanie o dalszych procedurach postępowania

4. Zadania dyrektora szkoły:

- a. zdeponowanie niedozwolonego narzędzia,
- b. wezwanie policji w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia,
- c. obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego,
- d. jeżeli uczeń nie poprawia zachowania – zastosowanie kar wynikających ze statutu szkoły (upomnienie dyrektora, nagana dyrektora),
- e. zawiadomienie sądu rodzinnego,
- f. jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania, dyrektor szkoły powiadamia organ nadzoru pedagogicznego i organ prowadzący

- o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę, a także wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły,
 - g. sporządza notatkę służbową z przebiegu sytuacji.
5. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki lub dopalacze, powinien podjąć następujące kroki:
- a. zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem lub zabranieniem do czasu przyjazdu policji,
 - b. podejmuje próbę ustalenia, do kogo należy znaleziona substancja,
 - c. o zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję,
 - d. po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia,
 - e. dalsze postępowanie prowadzi policja,
 - f. z przebiegu sytuacji nauczyciel sporządza notatkę służbową.
6. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą wyglądem narkotyki lub dopalacze, powinien podjąć następujące kroki:
- a. powiadamia wychowawcę, a w dalszej kolejności pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły,
 - b. nauczyciel w obecności wychowawcy lub pedagoga szkolnego żąda, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość teczki/plecaka (nauczycielowi ani dyrektorowi nie wolno samodzielnie przeszukać rzeczy ucznia),
 - c. Pedagog ustala, czy substancja jest narkotykiem lub dopalaczem i w jaki sposób/od kogo uczeń nabył substancję,
 - d. po oddaniu przez ucznia podejrzanej substancji szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji,
 - e. w przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczki i odzieży, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję,
 - f. dalsze postępowanie prowadzi policja,
 - g. powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
 - h. kara dostosowana do wagi przewinienia, zgodnie z regulaminem ucznia/statutem szkoły,
 - i. nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza w dokumentacji ucznia.

7. Zadania wychowawcy i pedagoga szkolnego:

- a. wezwanie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu,
- b. powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
- c. obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności dyrektora szkoły,
- d. wraz z dyrektorem szkoły przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami, ustalenie dalszych działań wychowawczych oraz poinformowanie o dalszych procedurach postępowania,
- e. w przypadku potwierdzenia, że podejrzana substancja jest narkotykiem lub dopalaczem, zastosowanie sankcji wynikającej ze statutu szkoły,
- f. sporządzenie notatki służbowej z przebiegu sytuacji.

8. Zadania dyrektora szkoły:

- a. wezwanie policji i przekazanie znalezionej substancji,
- b. obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego,
- c. jeżeli uczeń nie poprawia zachowania – zastosowanie kar wynikających ze statutu szkoły (upomnienie dyrektora, nagana dyrektora),
- d. zawiadomienie sądu rodzinnego,
- e. jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania, dyrektor szkoły powiadamia organ nadzoru pedagogicznego i organ prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę, a także wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły,
- f. z przebiegu sytuacji sporządza notatkę służbową.

8.17. Organizacja przerw międzylekcyjnych i dyżurów nauczycieli

1. Nauczyciel:

- a. Nauczyciel dyżurujący, po dzwonku na przerwę, wychodzi niezwłocznie z dziennikiem lekcyjnym zgodnie z harmonogramem dyżurów. Harmonogram dyżurów znajduje się w pokoju nauczycielskim i gabinecie dyrektora.
- b. Zajmuje miejsce stanowisko w przydzielonej strefie szkoły.
- c. Miejscem objętym dyżurem są korytarze, sanitariaty, szatnia, świetlica i podwórko.
- d. W trakcie pełnienia dyżuru zajmuje miejsca umożliwiające mu ogarnięcie wzrokiem całego terenu dyżurowania.
- e. Przybywa do szkoły odpowiednio wcześniej, aby podjąć dyżur na przerwie przypadającej bezpośrednio przed jego pierwszą lekcją w danym dniu, zostaje na dyżurze również na przerwie bezpośrednio po lekcjach w danym dniu.
- f. W miarę możliwości stara się eliminować sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu uczniów.

- g. Wydaje polecenia oraz egzekwuje ich wykonanie przez uczniów.
 - h. Obowiązkowo i niezwłocznie zgłasza Dyrektorowi szkoły zauważone zagrożenie, którego nie jest w stanie sam usunąć.
 - i. Zawiadamia dyrektora szkoły o zauważonych podczas dyżuru zniszczeniach mienia szkolnego lub innych zdarzeniach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów oraz pracowników szkoły.
 - j. W miarę możliwości ustala winnego zniszczonego mienia szkolnego przez uczniów na przydzielonym terenie oraz powiadamia wychowawcę i dyrektora szkoły.
 - k. Jeśli zdarzył się wypadek na terenie szkoły podczas pełnienia dyżuru, nauczyciel za pośrednictwem innego ucznia powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
 - l. Zgłasza wychowawcy niewłaściwe zachowanie podopiecznych.
 - m. Pełni dyżur w sposób czynny, nie zajmując się sprawami postronnymi. Nie pozwala, aby inne czynności przeszkadzały mu w rzetelnym pełnieniu dyżuru. Nie prowadzi rozmów z drugim dyżurującym nauczycielem w tej samej strefie.
 - n. Nie powinien zejść z dyżuru bez ustalenia zastępstwa.
 - o. Nauczyciel przyjmujący zastępstwo za nieobecnego pracownika pełni również dyżur w jego zastępstwie. W przypadku, gdy ma planowo swój dyżur, zgłasza zaistniałą sytuację dyrektorowi, który wyznacza innego nauczyciela na zastępstwo w pełnieniu dyżuru.
 - p. Dyżury rozpoczynają się o godzinie 7.30 i trwają do zakończenia zajęć lekcyjnych.
 - q. Samowolne zejście lub niewywiązanie się z obowiązku pełnienia dyżuru, w tym spóźnienia jest naruszeniem dyscypliny pracy.
2. Uczniowie:
- a. W czasie przerw zachowują się tak, by nie stwarzać zagrożenia dla innych osób (nie biegają, nie krzyczą, nie siadają na parapetach).
 - b. Po korytarzu i schodach przemieszczają się zgodnie z ruchem prawostronnym.
 - c. Nie spędzają czasu wolnego w toaletach, w szatniach i w strefach nie objętych planem dyżuru.
 - d. Dbają o czystość i porządek w najbliższym otoczeniu, szanują mienie szkoły, dbają o cudzą własność.
 - e. Mogą siadać tylko w miejscach do tego przeznaczonych.
 - f. Nie mogą w czasie przerw wykorzystywać boiska wielofunkcyjnego do gier zespołowych.

8.18. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka w sieci

1. Wszystkie komputery, z których korzystają uczniowie są zabezpieczone odpowiednim oprogramowaniem utrudniającym uczniom dostęp do treści niepożądanych.
2. Uczniowie mogą korzystać z Internetu dostępnego za pomocą szkolnej sieci Wi-Fi wyłącznie pod kontrolą nauczyciela.
3. W trakcie zajęć uczniowie mają obowiązek:
 - a. przestrzegać zasad ograniczonego zaufania przede wszystkim wobec nowo poznanych osób w sieci;

- b. nie przekazywać danych osobowych;
 - c. nie otwierać poczty elektronicznej bez zgody nauczyciela;
 - d. nie korzystać z komunikatorów;
 - e. nie zapisywać na dysku komputerów ściągniętych z Internetu plików graficznych, muzycznych, filmowych itp.
 - f. nie umieszczać żadnych treści obraźliwych na stronach www
 - g. przestrzegać kultury komunikacyjnej;
 - h. w razie wystąpienia sytuacji kłopotliwej, niejasnej zwrócić się do nauczyciela o pomoc.
4. Nauczyciel ma obowiązek uświadomić rodziców o niebezpieczeństwie wynikającym z nieograniczonego i niekontrolowanego korzystania z Internetu.
 5. Wszystkie incydenty, które nauczyciel uzna za szkodliwe, ma obowiązek zgłosić odpowiednim organizacjom i instytucjom zajmującym się ściganiem przestępstw internetowych.

8.19. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.

1. Po stwierdzeniu tego faktu powiadomić dyrektora i pedagoga szkolnego
2. W przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić Policję
3. W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice ucznia oraz policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania
4. wychowawca lub pedagog /psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia)
5. dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
6. wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia
7. dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustali działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki na uczennicą/ucznem

8.20. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii przez ucznia.

1. powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
3. Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
4. Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
5. Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne

6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

8.21.Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.

1. W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły.
2. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
3. W przypadku
4. stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
5. Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
6. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
7. Jeżeli rodzice /opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich)
8. W sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

8.22. Bezpieczne użytkowanie sprzętu sportowego

1. Ćwiczenia prowadzone są z zastosowaniem metod i urządzeń, zapewniających pełne bezpieczeństwo ćwiczących.
2. Kosze do gry oraz inne urządzenia, których przemieszczenie się może stanowić zagrożenie dla zdrowia ćwiczących, są mocowane na stałe.
3. Stan techniczny urządzeń i sprzętu sportowego sprawdza przed każdymi zajęciami nauczyciel wychowania fizycznego oraz p.konserwator. Wszelki ustreki należy zgłosić do dyrektora szkoły.
4. W sali i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw umieszcza się tablice informacyjne, określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.
5. Prowadzący zajęcia zapoznaje biorących w nich udział z zasadami bezpiecznego wykonywania ćwiczeń oraz uczestniczenia w grach i zabawach.

6. Niedopuszczalne jest wydawanie uczniom sprzętu, którego użycie może stworzyć zagrożenie dla zdrowia lub życia.
7. Korzystanie ze sprzętu sportowego może odbywać się wyłącznie pod opieką nauczyciela.
8. Korzystać ze sprzętu należy wyłącznie zgodnie z jego przeznaczeniem.
9. Nauczyciele wychowania fizycznego informują uczniów na początku roku szkolnego o zasadach bezpieczeństwa na lekcjach oraz korzystania ze sprzętu sportowego. Mają obowiązek podania takiej informacji także podczas lekcji z wykorzystaniem sprzętu sportowego.
10. Bez zgody nauczyciela wychowania fizycznego zabrania się wynoszenia poza teren szkoły sprzętu i urządzeń stanowiących wyposażenie obiektu sportowego.
11. Wszelkie celowe uszkodzenia sprzętu, urządzeń i wyposażenia przez ucznia będą usuwane na koszt rodziców dziecka,
12. Osobami powołanymi do egzekwowania przepisów powyższego regulaminu są nauczyciele wychowania fizycznego.

IX. Zagrożenia zewnętrzne

9.1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu

O ewakuacji decyduje dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu. W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów .

Podczas zajęć

- a) Sprawdź, czy wszyscy uczniowie są w klasie.
- b) Ustaw uczniów na trasie wyjścia do drzwi.
- c) Osoby ze SPE poproś do przodu.
- d) Przepuścić przed osobą niepełnosprawną ruchowo strumień ewakuowanych.
- e) Zabierz dziennik, listę dzieci z telefonami do rodziców/prawnych opiekunów.
- f) Wydawaj krótkie i czytelne polecenie: „ustawiamy się, wychodzimy na.....”.
- g) Wyprowadź uczniów drogami ewakuacyjnymi na wyznaczone miejsce ewakuacji.
- h) Podczas ewakuacji zachowaj ciszę, spokój i rozwagę.
- i) Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- j) Powiadom rodziców o miejscu odbioru dziecka.

Podczas przerwy

- a) Uczniowie gromadzą się wokół najbliższego stojącego nauczyciela.
- b) Pozostali nauczyciele udają się np. w wyznaczone rejony szkoły zgodnie z wcześniej opracowanym planem i gromadzą uczniów lub udają się do klas,

w których będą mieli zajęcia aby zebrać pozostałych uczniów.

- c) Nauczyciele z uczniami opuszczają zagrożony teren drogami ewakuacyjnymi, udając się na wyznaczone miejsce ewakuacji.
- d) Koordynator odpowiedzialny za osoby niepełnosprawne sprawdza zgodnie z listą identyfikacyjną, czy wszyscy uczniowie ze SPE opuścili zagrożony teren.

9.2. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły

1. Kiedy wejdą napastnicy, usłyszysz strzały i jesteś blisko tego zdarzenia połów się twarzą do ziemi i zakryj rękami głowę.
2. Jeżeli widzisz napastnika nie uciekaj.
3. Uciekaj kiedy wiesz, że ucieczka się powiedzie.
4. Po opuszczeniu budynku powiadom policję.

a) Pozostanie w budynku – zabarykadowanie się

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz, zabarykadowuj się.
2. Wycisz i uspokój uczniów.
3. Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
4. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.
5. Zasłoń okno, zgaś światło.
6. Nie przemieszczaj się.
7. Bądź poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi.
8. Zejdź z linii strzału, połów się na podłodze.
9. Jeżeli padną strzały, nie krzycz.
10. Jeżeli możesz powiadom policję.
11. Nie otwieraj nikomu drzwi.

b) Bezpośredni kontakt z napastnikiem

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika.
2. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon.
3. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
4. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
5. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
6. Nie zwracaj na siebie uwagi.
7. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
8. Nie oszukuj terrorysty.
9. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
10. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
11. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
12. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.

c) W przypadku działań antyterrorystycznych

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.
2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.
3. Połów się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.
4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej

- działaniom.
5. Nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.
 6. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
 7. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.
 8. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.
 9. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.
 10. Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych

9.3. Podłożenie ładunku wybuchowego

Przez materiał wybuchowy rozumiemy związek chemiczny lub mieszaninę kilku związków chemicznych, która jest zdolna w odpowiednich warunkach do gwałtownej reakcji chemicznej i której towarzyszy wydzielenie wielkiej liczby produktów gazowych w postaci wybuchu.

1. prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów
2. Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje
3. Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
4. Nie używaj telefonu komórkowego
5. Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia
6. bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
7. miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
8. poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

9.4. Podłożenie podejrzanego pakunku

1. Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku
2. Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku
3. Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)
4. Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury
5. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji

9.5. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

1. Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku) gdy nie nastąpiło skażenie placówki.
 - a) należy zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły,
 - b) osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły
 - c) przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru

- d) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby
- e) w budynku szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- f) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze, przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych,
- g) na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- h) do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
- i) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować
- j) zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

2. Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się

- a) nie dotykać i nie wachać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- b) aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
- c) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- d) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- e) powiadomić administratora
- f) zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- g) natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby
- h) jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka
- i) po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb
- j) w obiekcie –budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- k) sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
- l) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki
- m) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń
- n) powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- o) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

3. Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:

- a) nie dotykać i nie wachać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy

- b) powiadomić kierownictwo szkoły
- c) aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
- d) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- e) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- f) ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły
- g) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby
- h) w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne,
- i) wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny
- j) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

X. Sposób zapoznania z procedurami

1. Zapoznanie rodziców na zebraniach przez dyrektora szkoły i wychowawców klas .
2. Zapoznanie uczniów na lekcjach wychowawczych i zajęciach edukacji wczesnoszkolnej, zajęciach świetlicowych
3. Opublikowanie na szkolnej stronie internetowej: psplotowa.szkolnastrona.pl

XI. Ewaluacja rozwiązań proceduralnych

1. Monitorowanie prawidłowej realizacji procedur.
2. Dwukrotne w ciągu roku szkolnego przeprowadzenie kontroli stanu bezpieczeństwa przez wychowawców.

XII. Tryb wprowadzania zmian

1. Zgłoszenie uwag do dyrektora.
2. Posiedzenie zespołu – dyskusja.
3. Konsultacje z pozostałymi nauczycielami poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w pokoju nauczycielskim zmian, które mają być naniesione lub wpisanie zmian drogą e-mailową.
4. Wprowadzenie zmian do regulaminu przez zespół ds. bezpieczeństwa.
5. Publikacja regulaminu przez Dyrektora Szkoły.